

**Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale**

DISPOZIȚIA

„30” august 2013

mun.Chișinău

nr. 167 d

În scopul perfecționării nivelului pregătirii profesionale, executării rapide și calitative a lucrărilor de salvare, precum și pentru uz de serviciu,

DISPUN:

1. Șefii Direcțiilor (Secțiilor) situații excepționale teritoriale, comandanții Detașamentelor căutare-salvare nr.1 și nr.2, șeful Centrului Republican de Instruire vor asigura:

- studierea și aplicarea în practică a Recomandărilor metodice privind desfășurarea lucrărilor de salvare a animalelor (se anexează);
- organizarea și desfășurarea lecțiilor cu efectivul gărzilor privind modalitatea de intervenție la salvarea animalelor.

2. Controlul asupra executării prezentei dispoziții se atribuie șefului Secției tactice de intervenție a Direcției salvatori și pompieri, locotenent-colonel al s/salvare Oleg Malașevschi.

3. Prezenta dispoziție se aduce la cunoștință efectivului din cadrul subdiviziunilor Serviciului PC și SE.

**Șef-adjunct al Serviciului PC și SE,
Șef al Direcției salvatori și pompieri,
colonel al s/salvare**

Anatol VINICIUC

RECOMANDĂRI METODICE PRIVIND DESFĂȘURAREA LUCRĂRILOR DE SALVARE A ANIMALELOR

Capitolul I

Dispoziții generale

1.1 Recomandările metodice privind desfășurarea lucrărilor de salvare a animalelor (în continuare – Recomandări) sînt elaborate în baza experienței acumulate în acest domeniu de către subdiviziunile Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și sînt destinate pentru acordarea suportului practico-metodic efectivului subdiviziunilor teritoriale.

1.2 Luînd în considerare faptul că, orice acțiune de salvare a animalelor nu este similară cu alta, chiar și dacă poartă același caracter și se desfășoară în aceleași circumstanțe, șeful echipei de intervenție, reieșind din situația reală, va decide modul corect de executare a lucrărilor de salvare a animalelor, ulterior desfășurate cu ajutorul îngrijitorilor (în cazul în care sînt prezenți) și folosind cele mai potrivite procedee și metode în raport cu specia acestora.

1.3 Sarcina de bază a acțiunilor de intervenție rezidă în salvarea animalelor, dacă viața și sănătatea lor se află în pericol, salvatorul conducîndu-se de principiul uman.

1.4 Salvarea animalelor, cu utilizarea echipamentului de salvare, necesită o pregătire specială a echipei de intervenție, iar lucrările se efectuează cu deosebită atenție pentru asigurarea securității animalelor.

1.5 La salvarea animalelor din fîntîni, se vor respecta prevederile recomandărilor metodice privind desfășurarea lucrărilor de salvare din fîntîni. La executarea lucrărilor complicate la suprafață, poate fi mobilizată și populația băștinașă, cu acordul ei.

1.6 Înainte de a începe a lucrările, pe parcursul deplasării spre locul solicitării, prin telefon, superiorul va stabili starea animalului, circumstanțele, poziția și măsurile întreprinse. Pentru calmarea animalului va solicita serviciul veterinar.

1.7 Sosind la fața locului, superiorul:

- va acumula informația de sine stătător sau de la populația băștinașă privind specia și starea animalului, va stabili dacă există pericol pentru salvatori;
- va examina situația creată;
- va lua măsuri de calmare a animalului (la necesitate);
- va stabili modalitatea de desfășurare a lucrărilor de salvare și sarcinile concrete efectivului, populației antrenate în lucrările ce urmează să fie desfășurate, etc.

1.8 Pe parcursul executării lucrărilor de salvare a animalelor, efectivul de intervenție, obligatoriu trebuie să poarte echipament de protecție, în special, ochelari și mănuși.

1.9 Atenție deosebită se va atrage animalelor agresive sau celor care au un comportament neadecvat sau ciudat

Capitolul II

Procedeele generale de salvare

2.1 Pentru a salva animalele din grajdurile afectate de incendii, acestea vor fi mînate spre ușă, în cazul în care construcțiile nu sînt cuprinse în totalitate de flăcări, sau prin deschideri practicate în pereții opuși locului incendiului.

2.2 Pentru salvarea cailor și a cornutelor mari, se va antrena personalul care le îngrijește.

2.3 Dacă animalele au intrat în panică, pe timpul executării salvării lor, li se vor acoperi capetele cu o prelată sau cu un sac.

2.4 Pentru evacuarea cornutelor mici, se va scoate în mod forțat mai întîi berbecii, după care animalele vor alerga singure afară.

2.5 Pentru salvarea porcilor, aceștia vor fi trași în exterior unul cîte unul de picioarele din spate.

2.6 Păsările și animalele mici vor fi salvate folosindu-se coșuri, plase, panere.

2.7 Toate animalele evacuate trebuie să fie izolate de locul incidentului și supravegheate, pentru a evita reîntoarcerea lor în zona afectată.

2.8 Pentru salvarea animalelor îngropate sub darîmături, se procedează în același mod ca la salvarea persoanelor.

2.9 Salvarea animalelor de la adîncimi se efectuează în modul următor:

- 2 salvatori echipați cu două chingi, două corzi, lopată și tîrnăcop se coboară în locul unde a căzut animalul, trec chingile pe sub el în regiunea pieptului și abdomenului, după care leagă capătul fiecărei corzi de cîte o chingă;

- superiorul echipei de intervenție, ajutat de alt salvator sau alte persoane, amenajează ca pantă una din marginile canalului (gropii);

- se scoate animalul trăgîndu-se de corzi pe partea pantei după ieșirea prealabilă a salvatorilor.

2.10 Dacă animalul a căzut în picioare, se amenajează o rampă la fundul gropii, după care acesta este forțat să urce rampa, folosindu-se de coarda trecută peste partea din spate și de sus ale trunchiului animalului.

2.11 Pe timpul inundațiilor, echipele de intervenție vor deschide ușile grajdurilor sau cotețelor pentru a da posibilitate animalelor să se refugieze din locurile inundate, iar dacă apele sînt mari și animalele care nu au posibilitate să atingă uscatul sau nu sînt înotătoare, acestea vor fi salvate pe bărci ori plute.

Capitolul III

Salvarea pisicilor

3.1 Salvatorul urcă în copac utilizând scări manuale, cu ajutorul autoscării mecanice sau folosind echipamente de alpinism. Fiind în preajma pisicii, începe să o ademenească, apoi o pune într-un rucsac și coboară jos. În cazul în care pisica este speriată și urcă pe ramuri mai subțiri, va fi prinsă cu ajutorul unei capcane de plasă.

3.2 Dacă pisica sare pe ramuri situate mai jos, atunci și salvatorul coboară mai jos, forțând pisica să coboare, unde va fi prinsă de salvatori sau stăpîni.

3.3 În timpul salvării este categoric interzisă lansarea jeturilor de apă, aruncarea diferitor obiecte, scuturarea copacilor sau utilizarea altor metode care ar pune în pericol viața animalului.

3.4 Pentru a atrage pisica, salvatorul folosește momeala acesteia, care poate fi diverse produse alimentare delicioase sau valeriana, iar animalul se cheamă pe nume.

3.5 Pentru evitarea căderii animalului pe pămînt, este necesar întinderea plasei sau plapumei sub locul aflării animalului.

3.6 Se evită privirea în ochi a pisicii. Privirea fixă și insistentă a omului, animalul o percepe ca potențială amenințare și, cel mai probabil, va începe să urce mai sus sau nu se va lăsa prinsă.

Capitolul IV

Salvarea cîinilor

4.1 În cazul în care cîinele se află în stare de libertate, dar are diferite răni sau prezintă semne de boală, pentru prinderea și salvarea animalului se va folosi clește special la capăt cu funie pentru prindere, saci sau cuști pentru transportarea animalului, după care va fi predat serviciilor speciale.

4.2 Dacă cîinele este speriat, se va folosi momeală, pentru a-l atrage la salvator sau prin tranchilizarea animalului. Momeală servesc diverse produse alimentare, obișnuite pentru animale.

4.3 Pentru salvarea cîinilor prinși în capcane și a celor care sînt agresivi, se va folosi echipament de protecție pentru a evita rănirea salvatorilor în urma mușcăturilor cîinelui. În scopul evitării mușcăturilor ulterioare, obligatoriu se va lega botul cîinelui cu o bandă de tifon.

4.4 În cazurile în care cîinii suferă de diferite boli sau sînt răniți, obligatoriu vor fi predați serviciilor specializate.

4.5 Mușcăturile de cîine și de pisică sînt periculoase prin faptul că la locul mușcăturii se produce o plagă, uneori adîncă. Chiar plăgile superficiale și zgîrieturile făcute de cîini și de pisici sînt foarte periculoase dacă animalul este bolnav de rabie. Vaccinările făcute la timp, după o asemenea mușcătură previn rabia, chiar dacă animalul care a muscat suferă de această boală.

4.6 Primul ajutor:

- se curăță și dezinfectează tegumentele din jurul plăgii;
- se curăță și dezinfectează plaga (rana) cu apă și săpun;
- se aplică comprese sterile;

- victima trebuie să se prezinte la o unitate medicală, pentru examinarea și pansarea plăgii și pentru vaccinare antitetanica sau antirabică, dacă este cazul.

Capitolul V

Evacuarea șerpilor

5.1 Evacuarea șerpilor din spații locative se va desfășura cu ajutorul unei tije, la capăt amenajată cu cârlig, cu care se va trage șarpele din locurile greu accesibile, după care se pune într-o pungă specială și se transportă într-un loc sigur și depărtat de spațiile locative sau se predă serviciilor specializate.

5.2 În cazul folosirii unei țevi cu diametrul 100-120 mm și lungimea de aproximativ 50-70 cm, la unul din capetele țevii se leagă un sac, iar capătul liber se îndreaptă spre reptilă. După intrarea reptilei în țevă, salvatorul întoarce țeava în așa mod ca reptila să cadă în sac. Apoi, se scoate țeava, iar sacul se leagă la gură. Lucrările se efectuează în mănuși de protecție.

5.3 Pentru protecția ochilor salvatorului, se va folosi obligatoriu ochelari de protecție sau cască cu vizor.

5.4 În cazul mușcăturii șerpilor neveninoși, durerea este cauzată doar de penetrarea pielii, iar în cazul celor veninoși, durerea este foarte puternică și insuportabilă, deoarece veninul pătrunde în organism. Dacă șarpele a mușcat un deget, în scurt timp veninul se va răspîndi prin toată mâna.

5.5 În cazul mușcăturilor grave se interzice:

- aplicarea garourilor la mână sau picior, deoarece țesuturile epidermice pot acoperi garoul, iar acesta nu va mai putea fi scos, decît cu mare dificultate la spital;
- folosirea alcoolului, deoarece acesta distruge veninul, însă favorizează reținerea lui în sînge, în creier și în țesuturile nervoase;
- agitația sau fuga victimei;
- arderea locului cu un obiect incandescent, deoarece acest procedeu ajută doar la calmarea mușcăturilor superficiale, dar veninul intră, de cele mai multe ori, adînc în țesuturi, iar arderea nu ar duce decît la infecție.

5.6 Primul ajutor:

- victima este culcată;
- dacă mușcătura este la membrul superior, se scot inelele, ceasul și brățările;
- veninul trebuie supt, cu tot cu sînge și scuipat imediat. Acest procedeu este însă foarte riscant și adesea ineficient pentru salvator, deoarece se poate infecta și el, dacă are răni mici în gură sau patologii ale gingiilor;
- aspirația lichidului (sînge și venin) din plagă, se face cu orice mijloc, în funcție de ce este la dispoziție: seringă, pompă de cauciuc, aspirator;
- se dă de băut cît mai mult lichid (dar nu băuturi alcoolice), pentru intensificarea diurezei;
- se dau medicamente analgezice și calmante;
- monitorizarea permanentă a semnelor vitale;

- se recomandă repaosul total și transportarea persoanei de urgență la spital.

Capitolul VI

Evacuarea cuiburilor de albine și viespi

6.1 Pentru evacuarea unui cuib de insecte este necesar folosirea unui sac unde se plasează întregul cuib.

6.2 Lucrările de evacuare a cuibului se efectuează noaptea, când toate insectele sînt în cuib.

6.3 Cuibul cu albine poate fi predat specialiștilor în apicultură sau transportat într-o pădure apropiată și amplasat pe un copac.

6.4 Cuibul cu viespi poate fi transportat într-o pădure apropiată și amplasat pe un copac sau ars cu flacăra deschisă.

6.5 Pentru calmarea insectelor se folosește fum dens de mocnire a lemnului putrezit.

6.6 În cazul înțepăturilor provocate de insecte – albine, viespi sau bondari – pot apărea atât reacții alergice locale, cât și reacții toxice generale. Reacțiile locale presupun durere și mâncărime în zona înțepăturii, înroșire și fierbințeală, manifestate imediat și însoțite uneori de durere de cap, vomă sau ridicarea temperaturii corpului. Reacția generală apare fie în cazul în care persoana a fost înțepată de multe insecte, fie în cazul în care aceasta are alergii la înțepătura insectei respective; acestea însă sînt destul de rare – cca 1-2% din totalitatea cazurilor. Totuși, înțepăturile pot produce șoc anafilactic și deces.

6.7 Primul ajutor:

- se scoate acul insectei cu un ac sau cuțit, cu mare grijă, să nu se rupă;
- locul înțepăturii se curăță cu apă oxigenată sau alte soluții dezinfectante;
- se aplică în zona respectivă o pungă cu gheață, pentru scăderea absorbției veninului în sânge;

- calmarea înțepăturilor de viespi cu oțet și lămîie, iar a albinelor cu săpun și apă rece;

- se dă victimei un preparat antihistaminic (dimedrol, tavegil, suprastin, pipolfen, etc);

- în cazul opririi inimii se face masaj cardiac extern.

- se transportă persoana de urgență la un punct medical.

Notă: Dacă o simplă înțepătură nu are reacții adverse, înțepăturile repetate pot produce șocul anafilactic și moartea.

Capitolul VII

Evacuarea liliacilor

7.1 Prima metodă, care se recomandă solicitantului, pînă la sosirea echipei de intervenție, este de a lăsa ușa sau fereastra deschisă și a părăsi încăperea. Este foarte probabil ca liliacul să-și găsească singur drumul în exterior.

7.2 Dacă acest lucru nu se întîmplă, nu-l agitați. Când se așează undeva, încercați să-l acoperiți ușurel cu o cutie mică sau un bol. Odată ce l-ați prins,

introduceți dedesubt o bucată de carton sau orice alt material care să devină „capacul” cutiei sau al bolului, ca să-l puteți ridica fără ca liliacul să scape.

7.3 Eliberarea liliacului se efectuează seara pe întuneric.

7.4 Pentru că există lilieci care nu pot să-și ia zborul direct de pe pământ, nu-l puneți jos, ci ridicați în aer recipientul în care l-ați scos afară și țineți-l deasupra capului, eventual mișcându-l ușor, pînă cînd liliacul își va lua zborul.

7.5 O altă modalitate de a-l elibera din recipient este să-l duceți la un copac și să țineți „capcana” îndreptată spre o creangă, așteptînd ca el să se prindă de aceasta. În cazul în care vedeți că, deși este liber, dar liliacul nu poate zbura, înseamnă că s-a lovit sau este bolnav, și cel mai bine, ar fi să-l prindeți din nou în aceeași capcană improvizată și să-l duceți la un centru veterinar specializat.

7.6 Pentru alungarea liliacului din interiorul încăperii, se interzice folosirea spray-urilor toxice, pălitoare de muște, rachete de tenis sau alte mijloace care pot traumatiza animalul.

7.7 Liliecii sînt rareori agresivi. Dar, totuși, se recomandă purtarea mănușilor de protecție pentru mîini în scopul evitări mușcăturilor.

Capitolul VIII

Evacuarea păsărilor

8.1 Se recomandă prinderea păsărilor pe întuneric, luînd în considerație că majoritatea, cu excepția cucuvelelor, au vederea foarte slabă la întuneric.

8.2 După prinderea păsării, ea se scoate afară și i se dă posibilitatea de a zbura.

8.3 Este de menționat că păsările sînt purtători de diferite infecții, de aceea se recomandă folosirea mănușilor de protecție și măștii filtrante pentru a evita transmiterea bolilor infecțioase.

8.4 La salvarea păsărilor răpitoare (uliu, vulture de stepă, etc.) se folosesc mănuși din piele groasă pentru a evita penetrarea pielii mînilor cu ciocul sau ghearele ascuțite. Capul păsării este recomandat de a fi acoperit cu o haină pentru a i se limita vizibilitatea.